

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre.....	24 kor. (12 írt)
Félévre.....	12 „ (6 „)
Negyedévre.....	6 „ (3 „)
Egy hó a.....	2 „ (1 „)
Egyes szám.....	8 fillér (4 kr.)
Vidékre.....	10 „ (5 „)

Megjelenik mindennap
korán reggel.

Unnep és vasárnap után is,

A bomlás a szabadelvű pártban.

Kolozsvár, ápril. 16.

Ivánka Oszkár: „Vagy magyarok vagyunk, vagy ilyeneket ne beszéljenek.”

(h.) Egy közbeszólást tettünk cikkünk élére, mely közbeszólás bevilágít a szabadelvű párt egységének rejtelmébe. A képviselőház tegnap tartotta a husvétii szünet után első ülését. Napirend előtt a függetlenségi képviselők szavát tették a pécsi hadapródiskola ismeretes Gotterhalte botrányát.

A snájdig generális, Fejérvári báró, akinek ezen kedvenc jelzőjét, csak a heccelődési képessége mulhatja felül: már ismert modorában eregette meg ugynevezett „szellemes” közbeszólásait. A napirend előtti vitában fel is szólalt és elmondotta egyikét azoknak a beszédeknek, melyek rendszerint megtermik a parlamenti vihart.

E vihar és Fejérvári beszéde közepette hangzott el Ivánka Oszkár ajkáról, a honvédelmi miniszter felé röpitett közbeszólás:

»Vagy magyarok vagyunk, vagy ilyeneket ne beszéljenek.«

Ivánka Oszkár, a volt nemzeti párt egyik vezető férfa, ma a kormánypárti padokon ül. Onnan kiáltotta, szinte rendreutastásképpen oda az elbizakodottságában határt nem ismerő honvédelmi miniszternek, ezeket a szavakat, melyeknek meg is volt a megdöbbentő hatásuk. A szabadelvű pártban elsápadtak az emberek, maga Fejérvári is megzavarodott egy pillanatra, mert Ivánka ezen közbeszólását viharos taps és éljenzéssel fogadták az ellenzéken.

Annai bizonyos, hogy a Lloyd-klubban immár repedeznek a mesterségesen megtámasztott falak, hogy megindult a bomlási proceszus, mely csak a kedvező időt és alkalmat várja, hogy szétpukkantssa az egész szabadelvű táborát.

A hadüzenet annak a bornirt, brüsszeli fogadásnak, melyet Fejérvári báró képvisel, megtörtént Ivánka Oszkár részéről. Ez már nyílt állásfoglalás Fejérvári Géza báró ellen, de tanúbizonysága egy szersmind annak, hogy a nemzeti párt volt tagjai előbb-utóbb, — inkább előbb, mint utóbb — mégis

kilépnek a passzivitásból és nem lesznek hajlandók továbbra is támasztó öszlopul szolgálni a kormány hazaellenes törekvéseinek.

Mert nem lehet, hogy a nemzeti párt volt tagjai akceptálják a honvédelmi miniszternek ama felfogását, mely a tegnapi országgyűlésen szinte arcpirítóan nyilvánult meg, ama kijelentésében, hogy a „Gotterhalte”: a magyar királyi himnusz.

Ezt mondotta és ismételte többször Fejérvári Géza br. a honvédelmi miniszter. Ebben a kijelentésben, a politikai perfidia párosodik, a rosszhiszemű tudatlansággal; ez az állítás egy újabb arcucsapása a nemzeti közérzésnek: a snájdig miniszternek ez a kijelentése megvilágítja a generális ur egész gondolatvilágát egyrészt: felhívás azonban a Gotterhalte elleni további kérelhetetlen küzdelemre másrészt.

De az a mi — mint már kifejtettük — a Fejérvári ur beszédénél ránk nézve különös érdekel bir: az Ivánka Oszkár közbeszólása. Mintha valami erős orkán kavarná fel a szabadelvű párt nyugodtnak látszó posványát, egy vult végig Ivánka közbeszólása a szabadelvű párt padosorain.

A hallgatás, a meghunyászkodás, a mamelukság úgy látszik immár véget ért. A hatalom árnyában való hűsölés nem érhet fel a politikai és egyéni önérték ama jelentékeny veszteségével, mely azokat éri, kik nemrégiben még éppen katonai kérdésekben küzdöttek a legvehemensebben Fejérvári báró ellen, a ki most a szabadelvűpárt — tehát a volt nemzeti pártiak — nevében is, oly nyilatkozatokat tesz, melyekre kitör az eddig mesterségesen visszafojtott indulat és Ivánka Oszkár viszont a saját és párthívei nevében odakiáltja:

— Vagy magyarok vagyunk, vagy ilyeneket ne beszéljenek.

Ennek a néhány szónak jelentőségét elvitatni alig lehet, következménye pedig nem is lehet más, mint az: hogy a nemzeti párt most már szembe fordul a kormány egész politikájával és Széll Kálmán — ki az ő vállaikra állva hirdette ki a „jog, törvény és igazság” immár önmaga által alaposan megcsufolt jelsza-

vát — most a nemzeti pártnak lelkében felébredt politikai becsületérzés és lelkiismeret bomlasztó folyamatán át fog visszavonulni, a nemzet örömjongása közepette — oda, ahova való: valamelyik bank elnöki székébe, ahol folytathatja öngazdasági tevékenységét; vagy pedig a rátorít szíemethaliak között hasznosítja államférfiúi tehetségeit.

— Függetlenségi szervezkedés Mező-Bándon. Lapunk tegnapi számában részletes tudósítás számolt be a mezőbándi tiltakozó népgyűlésről. A népgyűlést követő banketten elhatározták, hogy a kertült függetlenségi pártjának szervezése iránt széleskörű mozgalmat indítanak, melynek vezetésével Visky Gyula ev. ref. lelkész, a függetlenségi eszmék lelkes bajnoka bízott meg.

Országgyűlés.

Fővárosi tudósítónktól.

A képviselőház ülése.

Budapest, április 16.

Elnök: Tallian Béla.

Az irományok előterjesztése során elnök bemutatja Csávolszky Lajos levelét, melyben a közgazdasági bizottsági állásáról lemond.

Fejérvári Géza báró: Szóba hozott, hogy a hadmentességi díj állapotáról szóló jelentése nem elég világos, mert nem tűnik ki, hogy az 5 millió hova fordított. Erre nézve pótelőterjesztést terjeszt be.

Elnök: A kinyomatás és szétosztás iránt intézkedik. Következnek a napirend előtti felszólalások.

Gáll Sándor: A napi események azt bizonyítják, hogy nálunk a hatalmi élet túltengésben van, mely sok meglepetést okoz a nemzetnek. Ilyen meglepetés volt a nemzetre nézve legutóbb a pécsi hadapródiskola ügye. Ha az újságok erre vonatkozó közleményei valóságok, akkor nem tudja minő kritikát mondjon felőle. Nálunk a hadsereg egész külön tényező, a mely miatt nálunk alkotmányos élet nem lehet. Megbizhatatlan haderő a miénk, a melyre a nemzet nem támaszkodhatik. (Ugy van! a szélsőbalon.) A pécsi hadapródiskolában márc. 15-én elrendelte a parancsnok, hogy az ünnepi istentisztelet után a Gotterhaltet énekeljék. A Gotterhaltet illetően nem akar most kiterjeszkedni arra, hogy ez a nótá minő érzelmeket gerjeszt. Azt azonban mondhatja, hogy a husvétii ünnepen a katonaszekekar kivonult a feltámadási ünnepre, a kaszányákban pedig két század gyalogság állott készenlétben éles tőltényekkel. (Nagy zaj a szélsőbalon.) Röviden elmondja az esetet, a miért az ifjakat kicsapták az intézetből.

Hentaller Lajos: Gessler kalapja 2-ik kiadásban.

Beöthy Ákos: Gotterhalte kultusz.

Gáll Sándor: Hogy milyen szellem uralkodik a hadapródiskolában, mutatja az,

hogy arra oktatják a növendékeket: titeket a király fizet....

Beöthy Ákos: Bár ugy lenne.

Gáll Sándor: ...a kardbojt király és ha a király akarja, a hazátnak is elene kell fordulnotok. (Nagy mozgás a szélsőbalon.)

Barabás Béla: Kitélik a magyar királytól ez is.

Gáll Sándor: Felvilágosítást kér a minisztertől. (Helyeslés a balon és szélsőbalon.)

Okolicsányi László: Ismerteti az ügyet. Lehet ugyan, hogy a honvédelmi miniszternek nincs érdeke az iránt, hogy a magyar ifjúságnak mi a Gotterhalte....

Fejérvári Géza báró: Azt csak bizza rám.

Beöthy Ákos: De rosra biznál!

Okolicsányi László: Hiszen ma már Istennek hála ott vagyunk, hogy az iskolában, kivált a történelmi órákon a Gotterhaltet leszállítják a maga értékére és már itt megtanítják gyűlölni azt....

Fejérvári Géza báró: Nem áll!

Okolicsányi László: De így van. Lassanként talán mégis elérjük célunkat az az a gyűlölt császár himnuszszal.

Fejérvári Géza báró: Az m. kir. himnusz is. (Nagy zaj az ellenzéken.)

Babó Mihály: Hogy lehet ilyet mondani!

Rátkay László: Egy magyar miniszter mondja ezt?

Babó Mihály: Megsérteti a király tekintélyét. (Folytonos nagy zaj az ellenzéken.)

Kubik Béla: Utasítsa rendre az elnök.

Babó Mihály: Órja meg az elnök a magyar király tekintélyét. (Nagy zaj az ellenzéken. Ellentmondások a jobboldalon.)

Elnök: Csendet kér. A miniszter majd kifejti nézeteit válaszában.

Kubik Béla: Maholnap vajdának fogják nevezni a királyt. (Zaj.)

Okolicsányi László: Annál szomorubb eset ez, mert a miniszter maga írta alá a hadapródkok kicsapását.

Fejérvári Géza báró: Igen, én irtam alá.

Okolicsányi László: Bár bevárja a miniszter választát, de meggyőződése az, hogy a katonaság szelleme nálunk nem lesz más, mig olyan miniszter ül a honvédelmi miniszteri székben, aki nem respektálja a nemzet érzelmeit. Felkéri a minisztert, tegye le a vizsgálati jegyzőkönyvet a Ház asztalára. (Helyeslés.)

Papp Zoltán: Röviden ismerteti a lapok jelentéseit az esetről.

Fejérvári Géza báró: Hazudnak.

Papp Zoltán: Már pedig a lapok jobban vannak informálva katonai dolgokról, mint a honvédelmi miniszter.

Fejérvári Géza báró: Nem igaz.

Papp Zoltán: Felolvassa a Pécsi Közönség cikkeit, amelyek az ottani hadapródiskola tanításai szelleméről szólnak. Nagyon furesa tankönyvek vannak ám ott. Jellasiestok, mint hőstüntetik fel. (Felkiáltások a szélsőbalon: Szégyen! Gyalázat!) A szabadságharcról egy szóval sem emlé-

— Zsolnay vagyok. Mivel lehetek esetleg szolgálatára?

— Mutassa meg a vizet!

A tiszt mosolygott.

Adamutatót az oldalt csillogó, mozgó tükrökre és ránézett a leányra:

— Ott van! Nem látja? A másik oldalon!

Médi bámulva fordult meg. Csakugyan! A krasznai Milyen közel és ő nem is látta! És míg bámuló arccal nézte a kiáradt hőmpölygő hullámokat, a tiszt végigsimogatta csinos, barna bajuszát és egész komolysággal szótagolta, hangsúlyozva minden szavát:

— És ezt a kastély tulso oldalra néző ablakaiból is éppen így láthatta volna kisasszony! Nem kellett volna éjnek idején kirándulást rendezni egyedül, kíséret nélkül. Mert ez mégis különös szeszély egy leánynál! Nem találja? Miért jött ide? Mondja!?

Médi felvonta a vállát.

— Hát tudom is én? Azt mondtam, hogy szeretném látni az ársvet, ki szeretni jönni.... azt mondták, hogy nem szabad! Megtillják!... Nekem!?

— Azért is....

— És durcsán vágott hozzá a fejével.

A katonatiszt közelebb húzódott hozzá. Megszállta az egyezülletnek, félhomályu virágillatos éjszakának bizalmas varázsa a közelitávolban néma emberi élet és karonfogta a leányt.

S az megreszkettett egy hűvösön felé csapódó éjjeli szellőtől, talán csak azért is, hogy szorosan odasimulhasson a férfi karjához egy pillanatig.

— Jöjjön haza....

S Z E R K E S Z T Ő S É G

KIADÓHIVATAL

Eggetem-utca 7., (Lyceum-nyomda.)

HIRDETÉSEK DIJA:

Négyező centiméterenként 8 fillér.

Iparosok és kereskedők kedvezményben részesülnek

Nyilttér soronként 40 fillér.

keznek meg, hanem lázadásnak nevezik azt. (Nagy zaj a szélsőbalon.)

Fejérvári Géza báró: Ha nem is lázadás, de forradalom. (Folytonos zaj a szélsőbalon.)

Papp Zoltán: Ugy látszik, hogy maga a miniszter ur sincs tisztában a szabadságharc al. Kossuth Lajost a miniszter ur is forradalmárnak nézi, pedig ő egyike volt a legalkotmányosabb, leglojalisabb férfiaknak, a forradalmat igenis a Habsburg dinasztia csinálta. (Zajos helyeslés, taps a szélsőbalon. Elnök csenget.)

Fejérvári Géza báró: Nem igaz.

Papp Zoltán: És a többi tankönyvek is mind ilyen szelleműek, hát hogy akarnak akkor honvédséget nevelni.

Kubik Béla: Fejérvári szellem!

Papp Zoltán: Felvilágosítást kér a minisztertől, kéri a vizsgálat adatait tegye le a Ház asztalára. (Helyeslés.)

Fejérvári Géza báró: Az előtte szólók egy felfújt dologról beszéltek, mely ugyanaz, mint a miről Papp Zoltán interpellált. A midőn tehát ő a szónokokra reflektál, egyuttal válaszol Papp Zoltán interpellációjára. (Zaj a szélsőbalon. Felkiáltások: Nem lehet.)

Elnök: A Ház a miniszternek megadta a jogot. (Zaj a szélsőbalon. A Házszabályokhoz kérünk szót! Elnök csenget.) Beszéd közben nem lehet.

Fejérvári Géza báró: A lapok közleményei nem felelnek meg teljesen a valóságnak. Gáll Sándor azt mondtotta, hogy nem is akarnak tanulni magyarul abban az intézetben. (Felkiáltások: akarnak.) A lapok hirtire vonatkozólag csak azt jegyzi meg, hogy ha a lapok híreit cáfolni akarnak, akkor egy külön cáfoló miniszterium kellene felállítani. (Nagy derűtlenség.) Ő nem ad ezeket semmit, halad a maga útján. (Nagy zaj a szélsőbalon. Felkiáltások: Mi is haladunk!) A pécsi hadapródiskolából két ifju Popper és Nagy Gyula elbocsájtattak, mert szellemi képzettségük nem felel meg ama magaslatnak, melyet egy tisztisárgtól megkivánnak. (Zaj a szélsőbalon.) Igaz, hogy márc. 15-én az ifjúság énekelte a király-népmimusz. (Viharos zaj a szélsőbalon.)

Endrey Gyula: Kutyá himnusz az, nem király-népmimusz! (Hosszantartó zaj a szélsőbalon. (Felkiáltások: Micsoda elnevezés ez?! Le vele? Elnök nem hallja?! Elnök hosszan csenget.)

Fejérvári Géza báró: A hadapródiskolában a növendékek egyik vasárnap a király-népmimusz, másik vasárnap a másik himnusz énekelik. (Zaj a szélsőbalon.)

Endrey Gyula: Melyiket?

Fejérvári Géza báró: A Kölcsény himnuszát. A hadapródkok közül két ifju ellenszolgált ennek. Egyikük azt mondta, ne énekeljünk, írjuk meg ezt a dolgot Rakovszky képviselőnek, az elég véresszájú; a másik azt ajánlotta, írják meg a lapoknak, hogy velük e gaz nótát énekeltek. (Zajos helyeslés a szélsőbalon. Felkiáltások jól tették!) Ezért a növendékek elzárásra ítéltettek. (Nagy zaj. Felkiáltások a szélsőbalon: Gázsgál! Szégyen! Gyalázat! Elnök hosszan csenget!)

Elnök: Csendet kérek!

TÁRCA.

„Azéris” kisasszony.

Irtá: Fodor Erzsike.

Már akkor kiérdemelte ezt a nevet, mikor a világra jött. Mert hiába óhajtott az örökösre vagyó papa fiút és hiába imádkozott napról-napra a mamácska egy ki csiny férfiuért, ő — azért is — leány lett.

Ez volt az első tette, a melyért már ezen a néven iktathatták volna az anyakönyvbe, ha ez a név a naptárak szerint elfogadható lenne. És aztán, mikor a kisbaba olyan kezdett és a kis kékszállagos ruhában néni szépen mosolygott szőke fűrtökkel körözött arccskájjával a világba, lassanként elfelejtették neki első vétkeit és a rendes Ilonka neve mellé még Médikének is keresztelték.

Ez Média nőtt. A kis fehér ruhákból belenőt a térdig érő iskolásruhába. Oda járt az apáca-nénik, a szent nővérek kolostorába. A szent iskolába, a hol a harangszó megcsendülteket megdobban a szív és eltelek imádsággal. A nénék megsimogatják repülő rendetlen vörösszőke hajját, szentképeket adnak neki és ő olyankor a szent képekkel kártyázott a padban.

És mikor a kápolnában imára esendült a harang, ott térdelt ő is a templom kővén a többivel és malmot játszó újjait bámulta. S ha egy fehér főkötös szelid nővére lassan mutogat az oltári szentségre, a feszületre, halkan kérőn sugván:

— Oda nézz gyerekeim! — ő elfor-

dította fejét és csak »azért is« a kanonok bácsi kopasz fejét nézte, hogy hogy fut le a ránc a nyakára a füle tövétől, mikor előre tartja hajlongó, holdvilágos fejbujját.

Igy lett nagy leány. Ha otthon eléje diktáltak valami parancsot, az ellenkezőjét cselekedte, valami csodálatos, beteges dac fejlődött benne, a mely lázas erővel hajította az ellentmondásra. Különben is igazt, szenvedélyes lénye csupa másoknak való ellentmondás volt és közvetlen társasága egész méltán nevezhette »azért is« kisasszonynak. Ugy hívták otthon, ugy a társaságban. Ha elfelejtett volna ellentmondani és másként, saját akarata szerint cselekedni, akkor is eszébe juttatták nevével, hogy: »no.... tégy másként azért.... is!«

II.

Kiömlött a Kraszná. Zugó árja darabokban hordta a krasznaházi kerítéseket. Piszkos hullámai tajtékkozva csapkodták a falak vakolatát és a házak ablakain beszűrődött a szemetes, agyagsalakkal, iszappal telt víz-sugár. A faluvégén, a folyó partján verték a gátat. Lobogó örtüzek mellett dolgoztak az éjben a katonák. Két fiatal tiszt osztogatta a parancsot erre-arra. A part mentén vonult a sötét, akácfasor a kastélyig, honnan kilátogított az éjszakába néhány ablak fénye.

Es a kastélyban hangos a szó. Krasznainé kérleli a leányát, Médit: »Maradj Média! Ne menj fiam! Sötét van.... Egyedül....«

S a lány toppant a lábaival és határozottan kijelenti:

„Megyek, látni akarom a vizet.”

És mikor az anyja parancs-szóval tartóztatja, elrohan és csak utjából kiáltja vissza a visszavonhatatlan vészjelt:

„Megyek! Azért is!”

A kert nyuló orgonafái megérintik homlokát, a fehér, nedves kavicsos megmecsuszik a lába.

A hold éppen most bujt ki alig látatva halvány arcát, egy sötét fodros felhő mögül is mozgó árnyat von a földön leány előtt. Megállott.

A közelben hallotta a víz csapkodó zaját, az emberek zűrzavaros hangját, egy távoli vízzel borított fala távolról halkan, panaszosan elhangzó harang kongását. Valami ici-pici félelem járta be a szívét, olyan, hogy ha valaki azt mondta volna neki, hogy:

„Menj előre!” hát biztosan örömmel mondtá volna rá, hogy:

„Azért is visszafordulok!”

Tovább ment.

Már látta az örtüzet. A katonák és parasztmunkások földön és vizen hosszan imbolygó árnyékát és ott is észrevette valaki a közeledő alakot.

Egy katona kivált a csoportból és a leány felé tartott.

Zsolnay hadnagy volt.

„Ki vagy?”

Kérdezte úgy öt lépésnyi távolból. „Semmi. „Ki vagy!”, hanem „Nagysád ki Ön?” válaszolt a leány. A tiszt közelebb lépett és sapkájához emelte kezét.

— Pardon, nagysád! Nem szoktam meg urali hölgyek társaságát ily szokatlan órában és különös helyen.

Majd rövid szemlélet után hozzátette:

varrógép- és kerékpár raktár Kolozsvárt, Jókai-utca 11. szám.

Varrógépeket családok és iparosok részére, valamint kerékpárokat csak nálam vásárolhatni a legjobb minőségben, a legolcsóbb árak mellett, a legkisebb részletfizetésre is.

Rákosi Viktor: Nem lehet ezt csendben végighallgatni.

Endrey Gyula: A Götterhalteért bezárnak magyar fiukat. Hallatlan! (Viharos zaj a szélsőbalon. A miniszter többször belekezd a beszéd folytatásába, de a nagy zajban nem lehet érteni szavait. Elnök folyton csenget.)

Pozsgay Miklós: Nem szabad illetetünni.

Papp Zoltán: Hát már ez is megtörténhetik?

Lengyel Zoltán: A hóhérhymuszért üldözik a magyar ifjakat! (Nagy zaj. Elnök folyton csenget.)

Fejérváry Géza báró: Ez pedig politikai igazgatás. (Viharos zaj az ellenzéken.)

Endrey Gyula: *Gazság! Gazság! Gazság!*

Fejérváry Géza báró: Nem! **Lengyel Zoltán:** *Hazadrúds!* (Zaj. Elnök csenget.)

Fejérváry Géza báró: Ennek így kellett lenni. Katonai intézetben engedelmesség a fő. Ők vétkeztek. (Nagy zaj a szélsőbalon.)

Ivánka Oszkár: **Vagy magyarok vagyunk, vagy ilyeneket ne beszéljünk.** (Nagy megdöbbenés a szabadlejtőpártban. Zajos helyeslés, tetszés és taps a szélsőbalon.)

Fejérváry Géza báró: Hogy valaki jó katona legyen...

Ugron Gábor: Osztráknak kell lennie! **Fejérváry Géza báró:** ... Fegyelmesség kell lennie.

Endrey Gyula: És tudni a Götterhaltat.

Fejérváry Géza br.: Igen a királyhymusz. (Viharos zaj a szélsőbalon.)

Rákosi Viktor: Megint a hóhérnót! (Percekig tartó nagy zaj. Felkiáltások a szélsőbalon: Nem hallgatjuk tovább. Elnök hosszan csenget.)

Kubik Béla: Magyar miniszter beszél így? (Percekig tartó nagy zaj. Elnök hiába csenget.)

Fejérváry Géza br.: Hallott ő már ilyen zajt, sőt nótát is, Papp Zoltán nagyon jól emlékeztet rá, így szól a nóta vége: „Abcug Fejérváry! Eljen Takács Zoltán!” (Tetszés a jobboldalon. Viharos zaj a szélsőbalon.)

Kubik Béla: Mit akart ezzel mondani?

Endrey Gyula: Magyarázza már ki magát!

Bakonyi Samu: Micsoda gyanúsítás! (Viharos és hosszantartó zaj. Elnök hiába csenget. A vita megakad. A szélsőbalon felugrának helyeikről a képviselők. A padokat verik. Nem hallgatjuk tovább! Micsoda beszéd ez! Ki vele! Elnök csendet kér. A zaj egyre nő. Fejérváry beszélni kezd. Heves közbeiktatások: Nem hallgatjuk! Elnök hosszan csenget. — A csend nagynehezen helyreáll.)

Fejérváry Géza báró: Bizonyítja, hogy Poppert csak azért kísérték Budapestre, mert ilyen fiút nem lehet magában elbocsátani. Poppernek 13-szor, Nagynak 14-szer volt büntetése. A növédek azon vasárnap azért voltak régi ruháikban, mert éppen vizitáció volt.

Kubik Béla: Mit akart Takács Zoltánnal?

Ráth Endre: Erre feleljen!

Endrey Gyula: Magyarázatot kérünk. (Hosszas zaj. Elnök csenget.)

Fejérváry Géza báró: Mindkét növédek már csak kegyelemből tartották az intézetben!

Lovász Márton: A mi a „Magyarország”-ban volt, az utolsó szög igaz!

Fejérváry: Nem igaz! Hollo egy tudósítót küldött le Pécsre, aki bement egy lap szerkesztőségébe és ott adatokat kért, azzal a kijelentéssel, akár igazak, akár nem, neki csak szennázó kell. (Derűtség jobbról.) Az ifjak nincsenek egész életükre

tönkre téve; folytathatják tanulmányaikat, lehetnek önkéntesek és tisztek is. Az ellenzék megméltézza az ifúságot obstrukciós beszédeivel. (E kijelentésre viharos zaj tör ki az ellenzéken. Izgatottan kiabálnak: — Rendre! Rendre! Mik vagyunk mi? Gazemberek? Szabad illetetünni? Eláll! Az elnök folyton csenget; a képviselők felugrának és a padokat verik; a fülsekető zajban folyton kiabálják: Nem hallgatjuk! Rendre!) Az elnök az ülést kénytelen felüggeszteni. Szünet alatt a képviselők több csoportban zajosan vitatkoznak. Beüthy Ákos Fehérváryval; Kubikék Széllé és Taliánnal tárgyalnak.

Szünet után:

Fejérváry Géza báró: Kijelenti, hogy nem akart senkit sem sérteni. Felel az interpellációra. A hadapród iskolában egyik vasárnap a királyhymuszt...

(Nagy zaj. Felkiáltások: — A Götterhalt!)

Fejérváry Géza báró: Hát Götterhalt. Több, mint száz évig senki sem kifogásolta...

(Nagy zaj, a baloldaltól izgatottan kiáltják oda: *Hóhérhymusz!*)

Fejérváry Géza báró: Beüthy Ákos és Thaly Kálmán régi megcáfolták, hogy nem játszták az aradi vértanuk kivégzésénél a Götterhaltat. Csak elhíresztelték az országban, de nem igaz. Tessék megkérdézni a negyvennyolcasoktól.

Rakovszky István: Ugy van.

Fejérváry Géza br.: A Kölcsényhymuszra azt mondták, hogy nem templomba való.

(Felkiáltások: — Ki mondta?)

Fejérváry Géza br.: A pécsi püspök kifogásolta. Hát a nép hymusza nem a király hymusza is? Az osztrák császár 300 éve magyar király is. **A míg én itt ülök — addig énekelni fogják a Götterhaltat, ha fel is aprítanak.** (Óriási zaj.) Jó hazafi vagyok, de hű a királynak.

A szöveg és daltam ellen senkinek se lehet kifogása, bátran leteszi a Ház asztalára.

Felelve Papp Zoltán interpellációjára, elismeri, hogy eltiltotta a tiszteknek a Götterhalt előadására való menetét, mert az alkalmas lehetett volna politikai tüntetésekre. A míg helyén ül, elkövet mindent, hogy jó hazafiakat és királyhű katonákat neveljen. (Zajos helyeslés a jobb oldalon; Zaj a szélsőbalon.)

Beüthy Ákos személyes kérdésben kér szót. Igaz, hogy az aradi vértanuk kivégzésénél nem játszották a Götterhaltat; **de igaz az is, hogy az osztrák katonák a Götterhalt mellett lőttek össze a magyar honvédekkel, a kik felcserküdtek a magyar alkotmányra, melyre a király is megesküdött.** — Ezért mondta Aulich:

— *Én megesküdtem az alkotmányra, nem tehetek róla, ha a király megszegte esküjét!*

A hóhérhymusz elnevezés nem helyes ugyan, de Fejérváry be akarja csempészni a nemzet öntudatába a királyhymusz elnevezést és ez éppen olyan törvénytelen, mint a kétféjű-sas becsempészése. (Nagy tetszés.) Tiltakozik a becsempészés ellen. (Zajos taps.)

Lovász Márton rágalmnak mondja Fejérvárynak a „Magyarország”-ot illetőleg tett kijelentéseit.

Lengyel Zoltán, Papp Zoltán és Polányi Géza házsabályt vitat provokáltak, kijelentvén, hogy a miniszter az interpellációra napirend előtt nem felelhet.

Dániel Gábor elnök kijelenti, hogy a miniszter holnap nyílt felelni fog az interpellációra.

(Fejérváry kezét összecsapva kiáltja: — Még egyszer? Nagy derűtség.)

Ezután következett a napirend. *Neményi Ambrus* előadó ismertet az indennitársról szóló törvényjavaslatot.

III.

Másnap a Krasznay kastélyban nem fogadták el a Zsolnay Dező névjegyét, az inas mosolygó pózával jelentette ki a hadnagynak, hogy a nagyságos urék nincsenek idehaza és visszafordultában szemtelen hangossággal szólott oda a másiknak:

— A nagyságos urak vidd be a theát...

Zsolnay hadnagynak bizony pofonra állott a keze, mikor a vigyorgást meglátta: Elment.

És minden este kiinn várt a temetőben...

Várt...

Hiába.

„Azértis” kisasszonynak megtiltották a temetőbe járását.

Bezárták a park nagy kőfalainak vaskapuit és Médi úgy járkált benn a virágos, illatos kertben, mint egy szépséges, pompás kalitba zárt ragyogó vadmadár.

Hiába sirta szájszór, ezerszer:

— Szerettem, azért is, mert én szerettem... azért is, mert ti nem akarjátok!

Hiába döngötte ökleivel estéknként a kapu oroszlános vasrácsát, az nem nyílt ki — azért sem! És egy reggel ott az orgonabokrok tövében a selymes zöld fűvön

ott feküdt örökké lehunyt szemekkel Médi, még folyt a vér a szíve táján és még kézen volt ujjai közt görcsösen átszorítva a Krasznay papa rozsdás pisztolya, mikor a kertész megtalálta és odacsodította a háznapót...

Es ugye természetes, hogy Médi ugye régezte az életet, ahogy kezdte, mert lám, hiába zárták be a kert kapuit, hiába jelentették ki szigorú parancsával, hogy: nem szabad a temetőbe mennie..., ugye mégis oda kellett hogy vigyék? Mert ő „azért is” ki ment a temetőbe...

Az elnök megállapítja a holnapi napirendet.

Kubik Béla megstureti a miniszterelnököt a horvát zavargások ügyében tett interpellációjának válaszára nézve.

Széll Kálmán kijelenti, hogy holnap felelni fog.

Habsburgok Magyarországon.

A trónörökös.

Kolozsvár, ápr. 16.

A müncheni „Allgemeine Zeitung” tegnap egy bécsi levelet közölt, mely kinos feltűnést fog kelteni nálunk.

Az említett lap a következőket írja:

„Magyarországon most az 1867-iki kiegyezés szellemét készülnék kivégezni. E kiegyezés szelleme az, hogy a korona a magyar fajra ruházta az ország sorsát intéző hatalmat s a nemzetiségeket egészen mellőzte.

Ezt a kizárólagos hatalmat pedig azért adta a magyar fajnak, hogy ennek ellenében támogassa a monarchia nagyhatalmi politikáját s a közös hadsereget minden erejével támogassa. Ez volt a paktum Magyarország és a Habsburgok között, de most Magyarország meg akarja szegni.

Igaz, hogy a parlamentben a kormánypárt élén Széll Kálmán hű az 1867-iki paktumhoz s óva inti az országot, hogy azt meg ne szegje, mert ennek következményei beláthatatlanok. De a közvélemény nincs a kormánypártján, a magyar faj a paktumot meg akarja szegni.

Mi ennek az oka? Az, hogy Magyarország elterjedt az a hír, hogy Ferenc Ferdinánd mielőtt trónra kerül, *lefogja magáról rázni az 1867-iki kiegyezés kényszerét, nem fogja tűrni a király hatalmának a kiegyezés által való megszorítását s a magyar faj hegemoniáját az ország nemzetiségeinek segítségével megtöri.*

A jövőnek ezen mindent leromboló politikája ellen küzdenek a magyar ultrák — írja az Allgemeine Zeitung bécsi levelezője. Hogy a harcra kellek előkészülhessenek, ki akarják irtani a német nyelvet a magyarországi katonaságnál s a tiszteket magyar szellemben nevelni. Amíg Ferenc József él, ezt kivihetőnek tartják, de új király idejében a nemzeti vívmányok dolgában csak vesztethetnek.

A szabadlevél párt ennek ellenében most is a kiegyezés szellemének híve. Azt hirdeti, hogy a magyar faj éppen úgy, mint 48-ban és később elég erős így is az ellene intézendő támadások visszaverésére. Nem kell ehhez magyar nyelvű hadsereg — hiszen 1848-ban sem volt... Ellenben respektálni kell a paktumot s a béke és öntudat politikájával fejleszteni a magyar fajt.

A jelenleg folyó parlamenti küzdelemben tehát — így fejezi be a levelet a német lap — sokkal magasabb érdekekről van tehát szó, mint a 25000 uj regutáról. *A kiegyezés, a magyar faj hegemoniája, a trón és a jövő kérdései izgatják Magyarországon a kedélyeket.*

Családi dráma Budapesten.

Az álmában levitriolozott férj.

— Express tudósítás. —

Kolozsvár, április 16.

Férjének hütlensége ma bűnbe sodort egy jobb sorsra érdemes szerencsétlen asszonyt. Mikor látta, hogy a szeretett férfi szívében más asszony lakik, el akarta némitani örökre a hűtelen szívet s borzalmas módon, késsel és vitrióllal vitte véghez végeles tettét.

Részletes tudósításunkat a drámáról itt adjuk:

A Lujza-utca 15. számú házban I. e. 15. ajtó alatt lakik két év óta Leri Mihály bádogos és szerelő nevelő, született Bartos Mariskával. Két év előtt keltek egybe s boldog családi életet éltek, dacára annak, hogy a férj csak 23 éves volt, míg az asszony harminc. Lakásuk két udvari szobából áll és csinosan van berendezve.

Leri Mihály minduntalan ajándékkal kedveskedett egy szomszédasszonynak, a szép Holykának, aki örömmel fogadta el az ajándékokat.

A szomszédok gyakran látták őket együtt a házban kívül s végre is tudomására jutott Leri férjnek, hogy férje és Holykáné gyanúsán jó barátokká lettek.

Leri két hét előtt szemrehányást tett az urának a hütlensége miatt.

— Mindent tudok, mondotta. Te a Holykánéval szűröd össze a levelet. Ha még egyszer azt hallom, hogy veszel neki valamit, vagy együtt látnak vele, letöröm a derekad.

Már pedig én azt teszem, a mit akarok. Azt szeretem, akit akarok.

Leri még aznap szölt Holyka Miklósnak. Elmondta, hogy asszonya és az ő férje bűnös viszonyt folytatnak. Holyka nyomban kérdőre vonta feleségét, aki tagadta, hogy neki viszonya lenne Leri felé. Holyka azonban nem hitt az asszonynak és egyszerűen elkergette őt a háztól.

Ha Leri né azt hitte, hogy az elkergetett Holykáné már nem veszedelmes reá

nézve akkor nagyon csalódott. Leri Mihály most még inkább a menyecske után járt, s nap-nap után találkoztak. A felesége előtt nem is titkolódott nagyon.

Leri név hűsét előtt néhány nappal megint szemrehányásokkal illette az urát, a ki meguntván a folytonos siránkozást, kifakadt:

— Tudod mit, váljunk el. Én huszonhárom éves vagyok, te harminc. — Nem illünk össze és nem is szeretlek. Vén asszony vagy már hozzám. A Holykánét szeretem.

A szerencsétlen asszony szívében ekkor született meg a szörnyű terv eszméje, hogy megölje az urát.

A házban lakó Stefkó Juliánának elmondta, hogy meg fogja ölni az urát. Borotvát vett s azt a párnája alá rejtezte, hogy álmában a férje nyakát elvágja vele.

Stefkó Juliánna azonban nem őrizte meg a titkot, elmondta másoknak is és hűsét előtt való estén a házbeliek berontottak Leri lakásába és a borotvát a párna alól kivették.

Hétfőn Leri Mihály Székesfehérvárra utazott, a honnan tegnap délután érkezett vissza. A felesége igen szívesen fogadta s jó vacsorát adott neki. Azután lefeküdtek.

Ma reggel hét óra után óriási lármát verte fel a házban. Leri né zihált hajjal, kezében véres késsel rohant ki a lakásból az utcára s eltűnt a Teleky-tér környékén.

A házbeliek Leri lakásába siettek. Ott fekvő a padlón Leri Mihály vértócsában. *Férfiölő patakzott a vér s arcán, mellette és kezében borzasztó égési sebek voltak.* Mellette egy üveg hevert *félig tele vitrióllal.* A másik fele a szerencsétlen ember testén ömlött szét.

Mihamar eljöttek a mentők, akik a halállal küzdő embert elvitték a Rókusba.

Leri Mihály egy ideig eszméletlenül volt s elmondta, hogy felesége álmában támadt rá. Előbb késsel szurt a fejébe, aztán leöntötte vitrióllal.

Leri Mihály né pedig egyenesen a VIII. kerületi rendőrkapitányságra ment, ahol Saly rendőrtanácsnőnél jelentkezett. Elmondta, hogy meg akarta ölni az urát, mert ez megcsalta őt. A gyilkos asszonyt letartóztatták.

Szakosztályok ülése.

Kolozsvár, április 16.

Tegnap délután folytatták a jogügyi, pénzügyi, rendészeti és tanügyi szakbizottságok együttes üléstük *Szavcsina Géza* polgármester elnöke alatt.

Fekete Nagy Béla tanácsos, előterjesztette a közegészségügyi vizsgáló állomás kérését, hogy az állomás múlt évi jelentését a város nyomossa ki és osztassa szét.

Salamon Antal tanácsos, a jelentésben egy aggasztó jelenséget lát és ez a tanácsosnak a közegészségügyi kihágások másodfokú elbírálatánál követelt eljárása felett gyakorolt kritika. Ajánlja, hogy a kommunális fejessze ki e fölött rosszallását.

Haller Károly egyáltalán tudomást sem akar a dologról venni.

Kiss Mór dr. a tudományos kritika szabadságának megsértését látja és kéri, hogy a kérdés felett térjenek napirendre.

A szakosztályok javasolják, hogy adják vissza a jelentést a vizsgáló állomás vezetőségének, hogy az a közérdekű részét újra terjessze be kinyomtatás végett.

Hosszabb vitát provokált a villanyos erőszolgáltatás kérdésének tárgyalása.

Fekete Nagy Béla, tanácsos előadja a tanács javaslatát, mely szerint megbíznák az egyes ajánlattevők szakértőit, a kik felvilágosítanak a szakosztályok ajánlataik teteleiről és azután tennének a város által kért szakértők véleménye alapján a szakosztályok a kommunálisnak javaslatot.

A szakosztályok dr. Kiss Mór, dr. Haller Károly, dr. Tutsek Sándor, *Fekete N. Béla*, dr. Deák Albert, Póczy Mihály, Szavcsina Géza hozzászólásai után a szakosztályok a következőket javasolták:

A következők sorrendben és napokon meghívják az ajánlattevő cégek szakértőit és azok meghallgatásával tárgyalják az ajánlatokat és pedig:

április 24-én: A egyesült villamos-sági r. t.;

április 25-én: a Siemens és Halske; valamint a Hazai villamos-sági r. t.;

április 27-én: a Propper;

április 28 és 29-én: a Ganz-gyár;

április 30 és május 1-én: a Schuckert cégek ajánlatait fogják a szakosztályok tárgyalni.

A polgármester megkeresi a kereskedelmi minisztert, a budapesti József műegyetemet és az építész és mérnök szakegyletet szakértők kijelölésére és az ezek közül választott szakértő ajánlata alapján fognak aztán a törvényhatósági bizottságnak a szakosztályok javaslatot tenni.

Salamon Antal tanácsos előterjesztette a vízvezeték csatorna hálózat kibővítésének általunk már vázolt tervét. A költség fedezésére szükséges 300000 koronát 50 éven annuitásos kölcsön útján fogják beszerezni.

Bernáth Ede Sándor és 73 társa kérényt nyújtott be a kerékpár adó eltörlése, illetve leszállítása iránt. A kérényt *Esztérházy László*, előadó ajánlatára elutasították a szakosztályok.

Több apró személyi és kérvényi ügy elintézése után az ülés 6 óra után véget ért.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egy óra	2 korona
Negyed évre	6 ..
Félévre	12 ..

„UJSÁG”

szerkesztősége és kiadóhivatala
Kolozsvár, Egyetem-utca.

Az Alsó városról-Szentgyörgy-hegyig.

— Husvétii séta. —

Kolozsvár, április 16.

A reggeli ötórás harangszó vidám hangja ébresztett föl. Kitekintek a félig lefüggönyözött ablakomon s a virradat lanyha sugárai kellemesen kőszöntöttek.

Husvét második napja van.

Milyen kedves volna egy reggeli séta, ki a szabadba, föl a szentgyörgyhegyi gyümölcsösbe, hol balzsamos levegő árad szét s madárdal zeng a levegőben?

Gondolatokat tett követtem. Gyorsan öltözködtem s egy félóra múlva már az Alsóváros utolsó akác-soros kertje mellett közeledtem a „kir. javító-intézet” felé, melynek fehérre meszelt falairól visszaverődtek a sürt felhők közül ki-kitorló felföld nap gyenge fény sugarai.

A távolabbi országuton vidéki oláh parasztok egyfogatu szekerei kocogtak be megterhelve gabonával — a hétfői heti vásárra. Őket nem tartja vissza a husvétii ünnep ájtatossága. Nekik nem ünnep a magyar katolikusok és protestánsok ünnepe. Más az ők világuk és más a mi világunk. De ez a föld, magyar föld! Mi ezt így tudjuk, így érezzük, így kívánjuk és követjük. Amde ők már ezt is másként ki-vánják, sőt másként is követelik, mert lelkijátszoraik másként prédikálják nekik.

Ily gondolatok között értem az akác-sort megsziszító fehér kőkerítéshez, mely — imponáló két magas épületében — egy sereg ifjútól zárja el a szabad természetet és a szülői szeretet jóakaró, legőbbször becézgető nevelése helyett a katonai fegyverlennél is súlyosabb, csaknem fogházi életet alkalmazva reájuk.

Jól betekintve a magas, vasrácsos kapun, a tágas udvar éjszaki oldalán emelkedő kereszt-kupolás kápolnából fölcsendül a *Megváltó fűlámdadását* dicsőítő ájtatos szoloszma akkordjai, melyek közel száz ifjú ajakáról törnek fel a magasba, ádást kérve a házra, a családi életre és a nepek ezreire.

Elhagyva ez utolsó épületet is, erős északi szél hideg esőcseppeket csapkodott arcra, miközben önkénytelenül is a szomszéd Felek és Györgyfalva látképet keresték szemem, melyeket már nem láthaték. A hegy ormain végigvonuló sűrű ködlepelt takarta el szemem elől mindkét községet s a köztük elterülő „Szilas”-erdő fái még sötétebbé tették a látóhatárt.

Örvendtem, hogy elinduláskor sétabotomat esőernyővel cseréltem ki, melylyel némileg szembeszálhatok a sétámat megzavarható esővel.

A „*Hunyadi*”-réthez értem. Még alig zöldült s a vakond-turások sűrű csoportozata lepi el a mintegy 10—15 holdnyi területet, melynek egyikéről-másikáról dalolva száll fel a mezei pacsirta.

A vidám pacsirta-dalt a réten keresztül robogó vonat mozdonyának puffolása némitotta el s a hátra maradt füstfelleg lomhán terült el a nagy „zsombékok” réten.

Az erős közén-füst szinte fojtóvá tette a reggeli hűvös levegőt s mintegy kerestem a város területén emelkedő gyárak kéményeit is.

Egyetlen egy gyár, a magyar-utcai szeszgyár kéménye ontotta gomolygól sötét füstjét husvét ünnepén; a többi — azok nem működtek, nem is működnek sem ünnep-, sem hétköznapiokon. Gyáraink nekünk nincsenek, amelyek vannak, azok nem is gyárak, csak a nevük gyár, anélkül, hogy valamely nagyobb lendületet tudnának adni elnyomott ipari és kereskedelmi életünknek.

Az ágyu-ütegek kerekéi által főlészántott nagy réten keresztülbukdálcsolva, értem el a Szentgyörgy-hegyi szőlők alsó tábláit, melyek alatt elvonuló Smiel Dávid készítetté uton külsőleg néhai Gonosz Pista méltó hasonmása, becsületes nevén Balog Miska öreg csősz, várogratott alázatos hunyorgatással.

Balog Miskánál hűségesebb öre soha sem volt e szőlőhegynek. Lelkiismeretessége annyira vitte a kötelességteljesítésben, hogy ezelőtt 5—6 évvel a tilosban szilvát szüretelő hét oláh físcor közül egyet a másvilágra küldött, mely hősi cselekedetért aztán három évig tanulta az asztalosmesterséget a nagyenydi fejedelmében.

Nyolc óra felé járt az idő, mikor az öreg pásztor társaságában a dus virágzásnak induló gyümölcsfákat megnézgettem.

A leggazdagabb körte- és almatermést jósolgatta az öreg, nő meg bő szilvaszüretet; habár ez utóbbit nem szívesen emlegeti.

A szőlőről kevés szó esett. E hegy birtokosai majdnem teljesen felhagyta művelésével. Nem is csoda. Száz és száz csapás sújtja a kolozsvári szőlőművelést és a mi csekély termés megvágya a peronospora meg a korai fagy, azt már must korában fölíssza az állami fogyasztási adó. Így aztán nem is csoda, ha nyoma veszett a szentgyörgyhegyi hajdani vig szüreteléseknek, nő meg a „pincék-ben is a valódi, tiszta jó „Karos“-nak.

Rohanó szél és hideg eső szakította félbe beszélgetésünket. Az öreg „Gonosz“ lekisért a porondos útig s onnan csendes léptekkel fölhúzódt a „pásztorok kalibájá“-ba; — én pedig cipőszárig föltűrt nadrággal s kezemben nyitott esernyővel, de mégis csaknem bőrig ázva értem lakásomra, hol már a „husvétü öntözők“ barát serege várt „kuglóf“-kalács és valódi „kisüstös“ szilvrium fogyasztása mellett, — kik aztán közben-közben jóízű adomákkal feledtették reggeli sétám kellemetlen epizódjait.

(m.)

UJDONSÁGOK.

Kolozsvár, április 17.

— (A „Kolozsvári Kossuth Lajos asztaltársaság“) ezen időszaki utolsó társas estélyét e hó 19-én, (vasárnap) este a New-York szálló emeleti disztermében tartja, melyre a t. tagok és a n. é. közönség figyelmét ez uton is felhívjuk. A tárgysorozat igen érdekes lesz. Kezdeté 8 órakor. Felolvasást tart: Dr. Papp József ügyvéd és az „Ujság“ szerkesztője. Szavai: Tompa Kálmán színművész. Énekel a Polgári Dalegylet.

— (Az Erdélyi Irodalmi Társaság) e hó 19-én, vasárnap délelőtt 11 órakor tartja április havi felolvasó ülését a város háza közgyűlési termében. A felolvasás műsora a következő:

1. Kozma Ferenc, r. tag: Visszapillantás egy felszáradt előtti iskolai életünkre.
2. Komáromy Andor. vendég: Schiller költeményeiből (műfordítás.)
3. De Geradano Antonia, r. tag: A francia dramairomand legújabb irányairól.
4. Biró Ártbur, lapunk munkatársa mint vendég: Költemények.
5. Gyalui Farkas, r. tag: Elbeszélés.

— (Sajtópörök.) Két sajtópör tárgyalása került napirendre tegnap a kolozsvári törvényszék előtt. Az egyik pör Szász Ödönnek, volt kolozsvári hírlapírónak, jelenleg a „Magyar Szó“ belmunkatársának ügye volt, ki ellen *Giurgiu* Agoston, az „Ujság“-ban: „Botrány a Jókai-utóban“ és „A kutyakorbács és bikacsók“ címek alatt megjelent közleményekért indított sajtópört. A tárgyalás ma másodikban maradt el Szász Ödön meg nem jelenése miatt, miért is a bíróság április 12-ikére tűzte ki az újabb végtárgyalást. Ugyanekkor lesz Szász Ödönnek még egy sajtópöre. Ezt a pört Sziló Gyula cselédközvetítő indította nevezett hírlapíró ellen, „Helyszerzés“ című cikke miatt. — A tegnapi kültűött második sajtóügyben *Máté* Gyula volt a vádlott, ki „Gyilkosság Torda mellett, — a harmas-fogadó halottja“ cím alatt írt egy, *Ulyés* János vendéglőre sértő közleményt. Minthogy azonban a felek kibékültek, a bíróság beszüntette az eljárást.

— (Hómann Ottó halála.) A kolozsvári egyetem egyik volt, nyilvános rendes tanára, a tudományos körökben elismert nevű filológus: Hómann Ottó, nyugalmazott vallás- és közoktatásügyi miniszteri tanácsos hosszas szenvedés után tegnap fővárosi lakásán elhalálozott. A kiváló tudóst évekként ezelőtt érte szélütés s élete azóta a szenvedések láncolata volt, mitől végre megváltozta a halál.

— („Oszoljanak szét.“) Néhány nap óta furcsa dologot művel a rendőrség mely tulbuzgó tagja. Ha véletlenül két vagy három ember össztalálkozik az utcán és néhány pillanatra megállva beszélgetnek: odalép a rendnek éber és tapintatlan öre és felszólítja őket, hogy „oszoljanak szét.“ Egy olvasónk panaszoja, hogy tegnap véletlenül két másik uri emberrel egy pillanatra fötérten megálltak. A 63. sz. rendőr kinttette őket megszólitásával, hogy „tilos a csoportosulás.“ Mivel ez már nem az első panasz, mely hozzánk érkezett, felbivjuk a rendőrfőkapitányt, oktassa ki embereit, hogy mi valóban a teendőjük, ami semmiesetre sem lehet az, hogy két-három emberből álló tömegeket osszasszon szét. Mert meg-történhetik, hogy az esetleges ellenkezők ellen, legközelebb a kardjukat fogják használni. Igaz, hogy nálunk ez se lenne példa-

nélküli eset. Koronatanuk reá: Gödri őrmester gyilkos rendőrei.

— (A Turul katasztrófája.) (Expressz tudósítás.) A szerencsétlenül járt lég-hajó ügyében a rendőrség részéről Kórody rendőrfogalmazó már befejezte a vizsgálatot és az iratokat áttette az ügyészséghez. A vizsgálat adatai szerint felelősségre senki sem vonható, mert minden szabályszerűen folyt le. A két szerencsétlenül jártnak, Ordódynak és Kubiknak nem lett volna szabad idő előtt a lég-hajóba lépni és a lég-hajó kapitánya figyelmeztette is őket erre, de hiába. — A katasztrófának alighanem ez a korai be-szállás volt a közvetlen oka. Kubik különben — mint örömmel értesülünk — már egészen gyógyultan hagyta el a Rókus-kórházat, ahol eddig ápolták.

— (Törzstiszt az esküdtszék előtt.) A marosvásárhelyi esküdtszék előtt egy tényleges állományú katonatiszt, *Lant-erbach* Lajos cs. és kir. alezredes állott a napokban vádló gyanánt, rágalmazás és becsületsértéssel vádolva *Berzenczey* István ottani birtokost, ki az alezredesnek egyik beszállásolási cseleptéjéből kifolyólag nyílt levelet írt az ottani E—s-be s levelét ek-kép végezte: Felszólítom őt, nyilatkozzék, hogy azt a kifejezést: „disznó magyarok“, használta-e, mert ha igen, akkor nem érdemes a kardbojtra, melyet visel s akkor hitvány gazembernek nevezi az alezredest. E nyílt levele miatt állott Berzenczey a bíróság előtt. Az alezredes tagadta a fölhozott kitételek használatát s hangsúlyozta, hogy gyermekeit magyar földön, magyar-rokka nevelteti. Berzenczey hazafias érzését hozta föl védelméül, mely az alezredes ma-gyarsértő nyilatkozatai miatt elragadta őt s beszéde után gróf Toldalaghy László, az esküdtszék elnöke kihirdette az esküdtszék határozatát, mely a rágalmazás és becsületsértésre nézve feladott kérdésekre nem mel felett. A bíróság erre fölmentette Berzenczeyt, mi ellen az alezredes semmiesi panaszt jelentett be. A tárgyaláson jelen volt közönség megfigylenzte az esküdtkeket.

— (A primadonna fia.) A mult héten közöltük, hogy színházunk ujonnan szerződtetett primadonnájának M. Rédei Szidinek hivatalos erőszakkal elvitt *Gyurka* nevű fiát, a belügyminiszter határozata visz-szaítélte az édes anyának. M. Rédei Szidi és ügyvédje, dr. Kabos Béla, nagyváradi ügyvéd — ki meg is kereste már az árva-széket a belügyminiszteri határozat végre-hajtása — legközelebb *Aradra* utaznak, hogy a gyermeket, ha szükséges, akár megint csak erőszakkal, elvegyék az apjától, ki Arad egyik nagytekintélyű ügyvédje.

— (Új magyar nemesség.) A hivatalos lap tegnapi száma közli, hogy a király dr. *Elischer* Gyula budapesti egyetemi rendkívüli tanárnak, a Rókus-kórház főorvosának, a közegészségügy terén kifejtett munkálkodásának elismerésül a magyar nemességgel adományozta.

— (Kovácsna a katonai javaslatok ellen.) Az orbai választókerület pol-gárai április 13-án pártkeintek nélkül tiltakozó népgyűlést tartottak Kovácsnán, a kerület székhelyén, a katonai javaslatok ellen *Csia György, a szabadelvűpárt elnökének vezetése alatt.* A gyűlést az elnök üdvözlő beszéde nyitotta meg. Utána dr. *Czeglédi* Miklós ügyvéd ismertette a katonai javaslatok kérdését és nyújtott be a tiltakozásra nézve határozati javaslatot. Szóltak még a tárghyhoz dr. *Bajkó* Zsigmond, dr. *Hinleider* Ernő és *Hinleider* Akos ügyvédjelöltek. Végül dr. *Zentai* David orvos tartott zárbeszédet. A mintegy 4000 fős álló népgyűlés elfogadta dr. Czeglédi Miklós határozati javaslatát, melyet írásba foglalva fognak küldötteigéleg a képviselőházba felvinni; egyuttal felkéri a kerület képviselőjét: *Sándor* Józsefet, hogy kérvényüket támogatassa és szavazzon a katonai javaslatok ellen.

— (Eljegyzés.) Hilibi *Haller* Andor cs. és kir. főhadnagy eljegyezte felpestési és vizesntgyörgyi özv. *Makray* Lőrinczné leányát, *Margitot*.

— (Az Emkekről.) Az Emke igazgató-választmánya e hó 15-ikén gróf Béli Ákos elnöke alatt ülést tartott, melynek egyik leg-fontosabb tárgya a honipárt pártoló mozgalom dolgában tett intézkedések felsorolása volt. E jelentést később teszi a választmány közírré. A főpénztárosi jelentést Merza Lajos terjesztette elő, miből különösen kiemelik, hogy az Emke összavagyon március 31-ikén 2,858.200 korona 14 fillér. A mult évi zárszámadásról a számvizsgálók referáltak, mire a választmány nekik is s a főpénztárnoknak és ellenőrnek is köszönetét fejezte ki.

A június 2-ikán *Nagyenyeden* megtar-tandó közgyűlés programjának megállapítása után elhatározta a választmány, hogy gróf *Kun* Kocsárd szászvárosi lakóházára illesz-tendő emléktáblának leleplezési ünnepét folyó 1903. évi június 3-ikán tartják meg, hogy a két ünnepség, — ez s az enyedi, — egy utba essék. Ezután *Merza* Lajos főpénztáros az idei költségvetést terjesztette elő, mely szerint az 1903-iki előirányzat 150436 korona 8 fillért teszi. A segélyző bizottság részletes tervezetének bemutatása után az ülés *Grinwald* Béla emlékszozára 100 koronát szava-zott meg, mire az Emke-népkönyvtárak végle-ges jegyzékét megállapítja s több kisebb ügy elintézése után a választmányi ülés véget ért. Az ülésen a következők vettek részt: Béli Ákos gróf elnök, Sándor József főtitkár, előadó, Szekula Akos ellenőr, ki az ülés jegyzőkönyvét vezette, Merza Lajos kir. tanácsos, főpénztáros, Gajzágó Manó jogtanácsos, Gyárfás Benedek számvizsgáló, továbbá Benkő Mihály, Deák Albert dr., D. Deák József, Fekete Gábor, Ferencz József, Hory Béla, Kuszkó István, Szabó Sámuel, Szvacsiná Géza kir. tanácsos, Török István, Vuchetich Sándor választás és alapító választmányi tagok.

— (Letartóztatott sikkasztó.) *Expressz tudósítás.* A rendőrség ma letartóztatta Nigrinyi Dezső kereskedő segédet, a ki gazdáját, Rosenzweig Simonné hosszabb időn át meglopota. Nigrinyi lassanként mint egy ezer korona árut sikkasztott.

— (Cigányprimások versenye.) Emlékezhettünk még, nem is olyan régen óhajította két kolozsvári elismert cigánypri-más a vonóját verseny-módjára összemérni s csak a zsűri akadályozta meg *Csikai* György és *Salamon* Vilmos művészi bajvi-vását. A versenyből semmi sem lett, de a nagyközönség ezösen érdeklődött a mérkő-zés iránt és sokaknak fáj, hogy ez a lovagias ügy is csak holmi nyilatkozatok leadása árán ért véget. Nos, a mit a mieink terveztek azt *Albert A.* és *Gyurkovits A.* aradi ci-gánybandái véghez is vitték és rendeztek olyan zeneháborút, a melyhez hasonlólt alig ismer a történelem. A verseny Arad egyik leg-eleégansabb szállójának, a „*Fehér Kereszte*-nek télikertjében folyt le s bár csak tíz órára volt kitzűve a kezdete, este nyolckor már aranyért se jutott helyhez az izgalma-kat szerető nyájas hallgató. A két bajvivő fölváltva játszott, a közönség fölváltva tap-solt meg püsszegett, végre aztán, éjfél felé, teljesen *Albert* Péteré lett a diadal, amazi lefűtölték, míg *Albertet* tán a vállakra is emelte a publikum. A népitélet tehát dön-tött. Odanyújtotta a pálmát az egyik ci-gányoknak, de annyi bizonyos, hogy a másik esküt teszen rá, hogy mégis csak ő a na-gyobb muzsikás...

— (Fagy.) Az ország számos vidé-kén okozott óriási károkat a hirtelen be-állott fagy. Most ujabban *Radnóthról* je-lenti tudósítónk, hogy az elmúlt éjjel ott is kemény fagy volt. Tegnap egész nap havazott s a hegyeken el sem olvadt a hó. A gazdák már most csak az idő hirtelen kiderüléséről félnek, mert ezt rendszeren ál-talános fagy követi, ami újra megmérhe-tetlen károk szülője lenne.

— (Betörés.) Blumenfeld és Simon cég Ferencz József-uti szeszgyárába tegnap hajnalban ösmeretlen tettesek betörést ki-sérleltek meg, mely azonban meglehetősen eredménytelen maradt a próbálkozókra. A betörők az ajtók fölfeszítése révén jutottak be az iroda helyiségbe, honnét azonban mit sem vihettek el magukkal. — A rendőrség nyomoz a betörők után.

— Gyakorlott ügyvédjelölt előkelő kolozsvári ügyvédi irodában alkalmazást talál. Ajánlatokat a kiadóhivatal továbbít.

SZÍNHÁZ.

Színházi műsor:

Péntek: A fekete dominó. (B. 175 sz.) Szombat: Annuska 1-őr. (B. 176 sz.) Vasárnap:) d. u. Ingenyelők.

) este Annuska. (B. 177 sz.)

* A fekete dominó. Azok közé a bizonyos slágerek közé számított a szin-ház-igazgatóság Auber vig operájának elő-adását: ám a közönségre — melynek gon-dolkodását, chajtásait és követelményeit oly nehezen tudja most kifürkészni és eltalálni a direkció — még a külön kinyomatott „új betanulással“ való csábítgatás sem tudott hatást gyakorolni és így közepesen megtelt nézőter érdeklődött az opera előadásá iránt, melyet a „*regi betanulással*“ ha előadnának: ördögi cselekedetet művelnének. Ne essék azonban sok szó erről, mert maga az elő-adás — eltekintve egyes és bizony feltűnő dögöségektől — a jobbak közé tartozott. M. Rédei Szidi énekelte Angelát. Tiszta, üde hangját, magas nivón álló zenei intelligenciáját volt alkalma tegnapi szerepében bizonyítani. A közönség sokat tapsolta a művésznőt, kinek ötletes játéka csak emelte a hatást. A másik női szerepet *Szabó* Mariska énekelte és minden tekintetben meg-álta helyét az énekes primadonna mellett. A férfiak közül első sorban *Vécsey* Gézái illeti a dicséret, ki a kikapós páter szerepében nyújtott brillians alakítást, folytonos derűltségben tartva a közönséget. Énekéről nincs mit ujtat mondanunk; mint mindig gyönyörűen, precizitással énekelte kis sze-repét. *Hunfi* Imre, *Kassai* Károly énekeltek még jelentősebb szerepeket, a közönség nagy tetszése mellett.

A kar különösen a második felvonás finalójában tündette ki magát; érezhető volt a felfrissítés, az ensemble kitűnő.

Az opera betanításáért feltétlen dicsé-ret illeti *Stephanides* karmestert. Csak ne volna oly szégyenletes a nyomorúság a szinpad berendezések tekintetében; csak ne követnének el rendezésbeli ügytelenségeket: akkor még meg lehetne barátkozni vala-hoz az énekes ensembleval. Hogy a teg-napi esnek két kacagató jelenetét emlit-sük: Angela elveszti a karkötőjét egy bál-ban és Massarena azt a dobozával együtt találta meg.

A Claudia szobájába vezető ajtó ki-lincsét mindvégig szereplő az ajtó közepén kereste, holott arra egy rendes zár volt alkal-mazva, mert a közepét összeszegezték. De nem folytatjuk, minek maradjon meg nyomtatásban az, a mi a kolozsvári színház történetében örökös folt lesz. (—g.)

* Primadonna háború. A népszin-ház primadonna-háboruja — mint fővárosi tudósítónk jelenti — lassanként befejeződik. Porzsoló igazgató a színház tagjaival tegnapi délután megjelent Pálmái lika lakásán, a hol próbát tartottak Weinberger Károly »Hektor kisasszony« című operettjéből. A művésznő a cimszerepre készül, a melyet eredetileg Küry Klárának szántak. A szin-ház legutóbbi kommunikéi szerint a »Kinai mézesbetek« premijéért bizonytalan időre elhalasztották; ezzel szemben azt beszélik,

hogy a darab színre nem kerül ebben a szezonban, Küry Klára pedig a jövő ősszel otthagyja a Népszínházat és egy másik fő-városi színházhoz szerződik. A Népszínház e miatt már tárgyalásokat is folytat Szoyer Ilonkával, az Operaház fiatal művésznőjével.

MŰVÉSZET.

> A Geiger-hangverseny. Hirt adtunk már lapunkban arról a kiváló érde-kességűnek ígérkező hangversenyről, melyet *Geiger* Albert városunk elismert nevű zene-tanára, e hó 18-ikán, az unitárius kollegium disztermében rendez tanítványaival. A hang-versenyre, melynek tiszta jóvedelme a ko-lozsvári Szépitő-Egylet és a Szeretetház javára szolgál, jegyek 3, 2 és 1 koronáért kaphatók *Neumann M.* Mátyás király-téri üzletében. A hangverseny részletes műsora itt következik:

1. Mendelssohn: g-moll. Előadja: Szász Edith és Rosenfeld Aladár. 2. Beethoven: Sonate op. 27. No. 2. Meltz Ilse. 3. a) Chopin: Prelude, b) Grieg: Berceuse, c) Grieg: Valse, d) Grieg: Au printemps: Purjesz Olga. 4. Beethoven: Sonate op. 53. Németh Jenőné. 5. St. Heller: Valse Es moll: Szabó Gyuri. 6. Chopin: Polonaise: Meltz Ilse. 7. Beethoven: Sonate op. 57: Rosenfeld Aladár. 8. a) Schumann: Romance op. 28. No 3., b) Chopin: Berceuse, c) Chopin: Scherzo h-moll: Szász Edith. 9. Schumann: Etudes symphoniques: Németh Jenőné. 10. a) Paganini—Liszt Etude, b) Chopin—Rosenthal Valse, c) Chanunade: Pierrette, d) Geiger magyar dalok: Rosenfeld Aladár.

Táviratok

— Fővárosi és vidéki tudósítóinktól. —

Tanárok kongresszusa.

Kézdivásárhely. ápr. 16. (é. 11 ó.) Az erdélyrészi római katho-likus tanárok április 15. és 16-án Kézdivásárhelyen kongresszust tar-tottak *Pál* Antal gyulafehérvári főgimnáziumi igazgató elnöklete alatt. Köszönetet szavaztak gróf *Majláth* Gusztáv Károly püspöknek a kézdivásárhelyi főgimnázium ki-egészítése körül kifejtett buzgósá-gáért és elhatározták, hogy az ifjúságot az általa kijelölt módon nevelik.

Paál István apátkanonok a szé-kely ifjak neveléséről nagyszabásu beszédet tartott.

A trónörökös és a parlamenti helyzet.

Prága, április 16. (érk. 9 óra.) A »Politik« értesülése szerint *Ferenc Ferdinánd* trónörökös közbe fog lépni, hogy a magyarországi parlamenti helyzet rendbe jöjjön.

Ujabb tüntetések Zágrábban.

Zágráb, április 16. (Érk. 12. ó.) Ma este megújultak a magyarelle-nes tüntetések. A tüntetők kiját-szották a rendőrséget és a Margit-utcában csoportosultak úgy, hogy a mellékutcákon észrevétlenül a vas-uti menetjegyiroda elé vonultak. Letépték a magyar feliratokat. Innen az állomásra mentek a tüntetők és azt valóságos közápor-ral támadták meg, betörve minden ablakot és az üveg tetőt. Egy éppen akkor megérkezett sze-mélyvonat utasai kénytelenek vol-tak a mellékutcákon át menni a városba.

A rendőrség és katonaság köz-belépett.

Panama Kassán.

Kassa, április 16. (Érk. 11 ó.) Péchy főispán hivatalos vizsgálatot tartott a városi pénztárban, a mely-nek során 40—50000 forint hiányt észleltek. *Moralek* Ferencz, pénztár-nokot letartóztatták. Több letartóztatás várható.

Pécsi újságírók és a „Magyar-ország.“

Pécs, április 16. (Érk. 11 ó.) Több pécsi újságíró lenyilatkozott a lapokban, hogy a „Magyarország“ leküldött tudósítója tényleg átmondotta, a mit *Fejérváry* a parlamentben állított.

SZERKESZTŐI ÜZENET.

V. Gy. Köszönjük a szives tudósítást, de épp tegnapi lapunkban — más oldalról vett tudósítás alapján — referáltunk a népgyű-lésről. A jövőben köszönettel vesszük, ha b. tudósításait expressz küldi be. Készpénzkiadá-sait, természetesen, szívesen megtérítjük.

REGÉNY

Szerelem az én bűnöm.

— Francia regény. — Fordította: Zentai Leó. MÁSODIK RÉSZ. (25)

— Szegény Winniem! Ő magát sze-reti. Milyen jelenetre hivatkozik itt?

— Ha megengedi, pár szóval el-mondom.

— Mondjon el mindent, kisasszony. Elmondtam a hercegnőnek mindent, a hogyan történt.

— Igazán szörnyűség! — kiáltott fel a hercegnő, miután bevégeztam. — Tanácskoznom kell a férjemmel. De egészen bizonyos magában, Christiane kisasszony, hogy nem szereti Closeburn lordot?

— Itt van válaszmó másolata. Miután leveleket figyelmesen átolvasta, így szólt hozzám:

— Kétszeresen fontos, hogy távozzék házamból. Fiam feleségül veheti, ha jónak látja, én azonban soha sem fogom házam-ban, mint menyemet fogadni.

— Kész vagyok menni, asszonyom; most értem, miért nem adta addig tudomra elhatározását, a mig Winnie, édes anyja és fia itthon voltak: ne legyen itt senki, a ki védelmemre kelhessen. Eltávo-zásomat idő közben ugys tudomásukra kell hoznom.

— Csak nincsen szándékában csalá-domat ellenem izgatni? Ez még szebb volna!

— Óh asszonyom, asszonyom... Sirtam. A hercegnő is idegesen járt-kelt a szobában. Ebben a pillanatban meg-nyílt az ajtó — Surrey herceg lépett a szobába.

— Nérans kisasszony, legyen jó ma-gunkra hagyni; beszédem van a fele-ségemmel.

A magányban nőtt izgatottságom. El-határoztam magam a távozásra és látható erélyvel fogtam a csomagoláshoz. A her-ceg sokáig maradt a hercegnénél; végre fel-jött hozzám, hogy tudomra adja hatá-rozatukat.

— Christiane sikerült feleségemet meggyőzőnni; ő elfogadja magát menyének.

— Ez az elhatározás teljesen felesle-ges; én visszatérek hazámba. Ha ott nem jutok álláshoz, megkísértem Németország-ban vagy másutt.

— Ezt nem engedem meg elsősorban a maga, aztán a fiam érdekében. Azt hiszi, hogy mindennek vége lesz, ha Addingtont elhagyja? Csak új gondok, új küzdelmek várnak magára és nem lesz ott az öreg herceg, hogy segélyre lehessen. Legyen nyugodt és türelmes — Eduárdért. Ő szereti magát és szeretettnei édes dolog. Jöjjön leányom, sirja ki magát az én keblemen, az meg fogja könnyebíteni.

Reszketve és aggodalommal egyezem bele az ittmaradásba. Hogy a hercegnét ki-kerüljem — az egész napon át szobámban maradtam és elgondolkoztam hosszasan... Kimerültnék, gyengének érzem magamat a küzdelemben.

Február 27.

Eduárd ma este megjött. A szalonban voltam, ott vártam be őt. Még elég: »világos az ég a homályt látni!« (Milton. Ford.) A mint belépett — felemel-kedtem; áttölét.

Mennyire megvigasztalt ez az ölélés! Mintha megsemmisült volna minden szenvedésem, felolvadt ez ölélésben az elmúlt napok egész fájdalma. Milyen bensőséggel susogta:

— My love, my poor love! (Én szerelmem. és szegény szerelmem. Ford.)

Az én jó barátom, pártfogóm: Standi-gate lord is eljött.

(Folyt. köv.)

Felelős szerkesztő: Dr. PAPP JÓZSEF. Lapfajladonos: GOMBOS FERENCZ.

NYILTTÉR*.

Geiger Albert és tanítványainak

hangversenye, a kolozsvári szé-pítő-egylet és a szeretetház javára

e hó 18-án lesz az unit. kolleg.

o o o o o disztermében. o o o o o

Kezdeté este 7 órakor.

Jegyek: 3, 2 és 1 koronáért kap-hatók *Neumann M.* főtéri üzle-o o o o o o o o o tében. o o o o o o o

Eladó!

Csiraképes kukorica vetőmag.

Értekezhetni lehet: Dr. Albert Sándor ügyvédnél Kolozsvárt, Mester-utca 11.

Árverési hirdetményi kivonat.

A kolozsvári kir. törvényszék, mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Jámbrík Jánosné sz. Ján Károlyna kolozsvári lakosnak Pap Nyikuláj sz. fenei lakos végrehajtást szenvedő elleni 228 Kor. tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében az árverést elrendelte, a kolozsvári vidéki kir. járásbírósg területén levő Szász-Fenes községben és határára fekvő következő birtokokra és pedig:

a) A szász-fenei 190 tkvben A + 1 rdsz. 707 hrsz ingatlantól s ennek tartozékát képező 180 □ ölnyi közös legelő-beli illetményből Pap Nyikuláj illető B. 18 alatti egy hatod részben jutalékára 6 Korona 50 fill. becsértékben.

b) A szász-fenei 198 tkvben A I. 1 3-4 rdsz. 3951, 396 1157 1158 1475 1476 1477 hrsz egy tkvi jószágtestet képező belső házastelek és külöségekből Pap Nyikuláj illető B. 3 alatti egy nyolczadrészben jutalékára 136 K. becsértékben.

c) A sz. fenei 850 tkvben Kozma Mitru. Pap Nyikuláj, Pap Mitru és Ruzs Tódorné sz. Pap Mária és Flu erás Simonné Papp Flóra nevén álló A + 1 rdsz. 3091 hrsz egész ingatlanra a végr. törv. 153 §. alkalmazásával 313 Kor becsértékben.

d) A szász-fenei 1098 tkvben Pap Vancsa Nikuláj, Pap Nyikuláj, Pap Mitru, Ruzs Tódorné sz. Pap Mária és Flu erás Józsefné sz. Pap Flóra nevén álló A + 1 rdsz. 709 hrsz egész ingatlanra a végr. törv. 156 §. alkalmazásával 150 Kor. becsértékben.

e) A szász-fenei 1180 tkvben Pap Mitru. Pap Nyikuláj, Flu erás Józsefné sz. Pap Flóra és Ruzs Tódorné sz. Pap Mária nevén álló 242 Kor. 60 f. becsértékben, mint ezennel megállapított kikiáltási árban, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1903. évi április hó 30-ik napján, d. e. 10 órakor, Szász-Fenes községében a megartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladtni fognak.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10% -át bánatpénzül készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t. cz. 42. §-ban jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november 1. 3833. sz. a. kelt igazságügyi miniszteri rendelet 8. § ban kijelölt óvadékpénzes értékpapírral a kiküldött kezéhez letenni, a (bíró-ságnál) vagy az 1881. LX. t. cz. 170 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság.
Kolozsvárt, 1902. évi decz. hó 29.

Ádám,
kir. törvénz. aljásbíró.

Telefonszám 399

Tűzifa.

Stern József liszt, fűszer és tűzifa kereskedő
Wesselényi Miklós-utca 12. szám.

Ajánlja legjobb minőségű többféle tűzifáját Waggon és ölszámbra, valamint vágott fát métermázsá számra

olcsó árban

házhöz szállítva, pontos méret felelősség mellett, viszont elárúsítóknak megfelelő árengedmény.

2292 14-30

AZ

ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET

VEDNÖKSÉGE ALATT ÁLLÓ

ERDÉLYI KERESKEDELMI TÁRSASÁG.

Trodaja: Kolozsvár, Petőfi-utca 7. szám, földszint. Telefon: 158. szám. Levelezési: Erdélyi Kereskedelmi Társaság, Kolozsvár, Petőfi-u. 7. sz. Sír-gyűjtő: „Erdélyi Gazda, Kolozsvár.”

Czélja: Az erdélyi gazdasági közönség támogatása minden beszerzési és eladási ügyek alkalmával, evéggől:

Elvállal gazdák által jövő megbízásokat minden mezőgazdasági termék, állat stb. eladására, valamint bármely mezőgazdasági gép, anyag, vagy szűkeglet beszerzésére.

Nagy súlyt helyez arra, hogy a gazdaközönséget a legjobb minőségű vetőmagokkal ellássa.

Birtokeladás és vétel, jelzálog, biztosítás és más, birtokosokat érdeklő ügyekben tájékoztul, közvetítől, esetleg megbízottként működik.

Gazdákkal szemben eljárásait és ténykedéseit munkáját fel nem számít.

A társaság gazda-feleinek minden megbízás vagy ügylet alkalmával a legmagasabb kedvezményeket nyújtja.

Levéli, sürgőnyi, telefoni vagy személyes tudakozódás a társaság azonnali dímentes kimerítő választ és felelősséget ad.

Tiszta jövedelméből az Erdélyi Gazdasági Egyletnek és az Erdélyi Gazdasági Egyesületnek, azok nyugdíjalapjai javára 5-5% -ot ad.

Ezen intézménnyel kapcsolatban fennáll és ugyanott mindenkor megtekinthető az

ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET

ÁLLANDÓ GAZDASÁGI GÉPKIÁLLITÁSA,

(mintaraktár) 2143 51-100

melynek keretében a legelőrangú hazai szőlőgyárak összes készítményét láthatók.

Van szerencsém a n. é. közönséget értesíteni, hogy előbb bel- és külföldön szerzett tapasztalatok, majd itt helyben a jóníru

Szöllősy és Csernyánsky

butorraktáros czégnél 15 éven át egy házban folytatott munkásságom után

x magam önállósítottam és itt x

Kolozsvárt, Kossuth Lajos-utca 6 sz. a.

mű-kárpitos és díszítő

o o o műhelyt nyitottam. o o o

o o o Elvállalok mindennemű o o o

kárpitos munkákat és átalakításokat

a legjobb dívat szerint. Butor-szövet minták

kal nagy választékba rendelkezem. Valamint

o o mindenféle díszes függönyöztet, o o

ablakredőny készítését és átalakításokat

gyorsan, pontosan a legutányosabb

árak mellett eszközölök, vidéki megbízásokat

is magam személyesen nagyon olcsón

eszközölök. — Becses pártfogását kérve maradok

o o o kiváló tisztelettel o o o

Trusinszki Mihály,

o o o kárpitos és díszítő. o o o

Kassowitz Fülöp

üzletét felosztatja.

OBERDING MIKLÓS

csatornázási és vízvezetési vállalkozó o

x x x x tudatja x x x x

a nagyérdemű közönséggel, hogy

folyó évi április 1-től

üzlet - helyiségét

Kossuth Lajos-utca 19. sz. alá helyezte át.

Van szerencsém a n. é. közönség szíves tudomására hozni, hogy Jókai-utca 4 sz. alatt

butorraktárom tulhalmozottsága és főképp átalakítási építkezés miatt kénytelen vagyok

x Üzlethelyiséget x

változtatni, ennélfogva a raktáron levő összes háló, ebédlő és sz. valamint egyes

lon berendezések, x butor-darabok

xx mélyen leszállított árban kaphatók. xx

Ezen körülményt b. figyelmébe ajánlván elvállalok egyszerűs mind mindenféle

ooo kárpitos munkát jutányos árban. ooo

Kiváló tisztelettel MAYER GÉZA,

2349 4-10 kárpitos és butorraktáros.

Kolozsvári

Takarékpénztár és Hitelbank

részvénytársaság.

Alaptőkéje 1.200.000 korona teljesen befizetve.

Tartaléktőkéje 204.144 kor. 89 fill.

Betétek könyvecskékre, pénztárjegyekre és folyószámlákra K. 9.011.615.20

Irodák:

Kolozsvárt, Mátyás király-tér 7. sz. saját házában.

Betéteket előnyös feltételek mellett fogad el könyvecskékre vagy folyószámlára és azokat felmondás nélkül fizet vissza.

Váltókat, utalványokat, checheket és kisorsolt értékeket legolcsóbb feltételek mellett számíttol le.

Jelzálogos kölcsönöket előnyös törlesztési módokat mellett nyújt kolozsvári házakra és földbirtokra.

Előleget ad értékpapírokra.

Értékpapírokat, érmekeket a legelőnyösebb árfolyamon vesz és elad saját és idegen számlára.

Zálogháza (bejárat a király-utca felől) délelőtt 8-12-ig, délután pedig 3-5 óráig áll a közönség rendelkezésére és előleget ad ékszerekre és ingóságokra.

Áruraktárai (a pályaudvar mellett) igen jutányosan és szakszertűen kezeli a betárolt árukat és azokra a legelőnyösebb feltételek mellett előleget ad.

Ugyanott

The Gresham Életbiztosító Társaság

Vezérigynöksége,

Kolozsvárt, Mátyás király-tér 7. sz.

Férfi-, fiu- és gyermek-ruhát határozott áruiból tetemes

engedménnyel árusítja.

Szíves pártfogását kéri

2326 7-60

Kassovitz Fülöp

Kolozsvárt, Mátyás király-tér 30. sz.

HERMANN E. Kolozsvár, Egyetem u. 6. (Vikol-féle ház.)

Ajánlom nagy választékban levő családi varrógépeimet, u. m.: amerikai Wheler & Wilson, Manufacturing Co. New-York, Singer, Karikahajós és Vibrating, melyek himző készülékkel vannak ellátva és a varrásnál a legfinomabb batisztól a legvastagabb szövetig is használhatók, ugyintén raktáron tartok legjobb, erős, iparosok részére való varrógépeket, úgy mint a híres amerikai Wheler & Wilson D. 12. eredeti Hove C., Minerva C. Karikahajós, Central Bobin, Cylinder stb. stb., cipészszek, csizmadiák, szabók, szíjgyártók, katonaság részére.

szére. — A varrógépeim gyorshajátásuk és tartóság, ugyanígy, hogy bármelyik gépet 10 évi felelősséget vállalom. Varrógép és kerékpár alkatrészek kaphatók. Javításokat gyorsan és olcsón eszközölök. — A varrógépek kedvezményes heti vagy havi részletfizetés mellett is vásárolhatók.

A nagyérdemű közönség becses pártfogását kéri

Hermann E.

2290 13-20 varrógép nagyraktáros, Egyetem-u. 6.

Nagy raktár: helybeli készítményű paplan, mátrcz és ágyruházatokban.

SÁRGÁ KRISTÓF

Fehérnemű és vászon-raktárában

KOLOZSVÁRT, Deák Ferencz utca (belközép) 3. szám

a legnagyobb választékban és legjutányosabb árban kaphatók:

Férfi, női és gyermek fehérneműek és harisnyák.

Minden fajta SZÖNYEGEK, u. m. futó, fali, ágyelibe, salon és pamlag-szőnyegek, továbbá valódi LINOLEUM és COCOS futó-szőnyegek. Gyapju és csipke függönyök, asztal és ágyterítők, valamint butor-szövetek nagy választékban.

MEGNYILT.

Réti Sándor férfi-ruha és szabó üzlete

a Városháza épületében.

Dus raktár honi gyapju szövetekben. Különlegességek gyermekruhákban.

Mérték utáni megrendelések

Kitünő szabással

eszközöltetnek.

Bittó Rezső

Kolozsvár,

úri dívat különlegességek üzlete o

Mátyás király-tér 12. sz.

Mélyen tisztelt verőim szíves figyelmét felhívom a megérkezett

Zavaszki újdonságokra. —

Dívatos és czélszerű loden Raglanok és eső-köpenyekre. Legújabb állásu kemény és puha, angol és francia díratu kalapok.

ÚRI fehérneműek nagy választékban és annak méret szerinti készítése.

Le chapeau, c'est l'homme

Szép választék a legdívatosabb színes Zephyr és batiszt ingekben.

Dívatos, izléses nyakendők nagy választékban. o

Allendő nagy raktáron nagy gyártmányú finom és jó

o KALAPOK, o

ezipők, keztük, harisnyák, zseb-

kendők, sétabotok. — Az érdek-

lódó közönség szíves figyelmét felhívom kirakataim megtekintésére, melyek változtatva lesznek. Az újdonságok láthatók

Hirdetések

a legolcsóbban felvétetnek e lap

kiahivatalában, Egyetem-u. 7.